

Sygn. akt III KK 434/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Józef Szewczyk

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie W. P.

skazanego z art. 178a § 4 k.k.i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 14 grudnia 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego na
korzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 11 czerwca 2015 r., sygn. akt II Ka .../15,

utrzymujący w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O.

z dnia 19 stycznia 2015 r., sygn. akt II K .../14,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 19 stycznia 2015 r. (sygn. akt II K .../14) W. P. został uznany winnym czynu z art. 178a § 4 k.k., za który wymierzono

mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 11 czerwca 2015 r. (sygn. akt II Ka .../15).

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację w trybie art. 521 k.p.k. wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zarzucając przedmiotowemu rozstrzygnięciu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów art. 440 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k., polegające na tym, że Sąd II instancji, rozpoznając apelację własną oskarżonego, niezależnie od granic zaskarżenia, podniesionych zarzutów i wpływu uchybienia na treść orzeczenia, nie wyszedł z urzędu poza granice środka zaskarżenia i utrzymał rażąco niesprawiedliwe orzeczenie Sądu I instancji, nie uwzględniając, że przestały istnieć przesłanki warunkujące surowszą odpowiedzialność W. P. za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k., ze względu na zatarcie wcześniejszego skazania stanowiącego podstawę tej kwalifikacji.

Podnosząc powyższy zarzut Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, że podstawą zakwalifikowania czynu skazanego z art. 178a § 4 k.k. było ustalenie, że był on uprzednio karany za czyn z art. 178a § 1 k.k. wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 4 listopada 2008 r. (sygn. akt V K .../08). Orzeczeniem tym Sąd wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, orzekł środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat i świadczenia pieniężnego w kwocie 200 złotych oraz na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zaliczył oskarżonemu okres faktycznego zatrzymania prawa jazdy od dnia 5 września 2008 r. Kara ograniczenia wolności została wykonana w dniu 3 czerwca 2009 r. (k. 20), natomiast świadczenie pieniężne w dniu 22 lipca 2014 r. (k. 69).

Biorąc pod uwagę obowiązujące w dacie orzekania przepisy dotyczące zatarcia skazania, a przede wszystkim art. 107 § 4 oraz § 6 k.k. do zatarcia skazania za czyn z art. 178a § 1 k.k. dojść mogło z mocy prawa po upływie 5 lat od

wykonania lub darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania, ale nie wcześniej niż przed wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem wykonania środka karnego orzeczonego równolegle do kary. W realiach niniejszej sprawy momentem zatarcia skazania był dzień 22 lipca 2014 r., tj. data wykonania środka karnego w postaci obowiązku uiszczenia świadczenia pieniężnego (środek karny zakazu prowadzenia pojazdów został wykonany wcześniej).

Zatem już w chwili orzekania przez Sąd I instancji sprawca mógł być traktowany jako osoba karana za przestępstwo z art. 178a, a popełniony przez niego czyn polegający na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, nie mógł zostać zakwalifikowany jako przestępstwo z art. 178a § 4 k.k.

Powyższe prowadzi do wniosku, że wyrok ten był rażąco niesprawiedliwy dla oskarżonego, gdyż przyjęta kwalifikacja diametralnie pogarszała jego sytuację, chociażby z uwagi na surowsze zagrożenie ustawowe przewidziane za typ z art. 178a § 4 k.k., a także w perspektywie przesłanek wymiaru kary (m.in. uprzedniej karalności). Sąd Okręgowy w naruszył art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., zobowiązujący sąd odwoławczy do orzekania poza granicami apelacji i podniesionymi w zwykłym środku odwoławczym zarzutami wobec stwierdzonej rażącej niesprawiedliwości poddanego kontroli apelacyjnej orzeczenia w sytuacji, gdy sąd odwoławczy w kształtowaniu sytuacji apelującego bierze pod uwagę uprzedni wyrok, który uległ już zatarciu, bądź akceptuje jego uwzględnienie przez sąd a quo (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2016 r., IV KK 395/15).

Mając na uwadze powyższe uznać należy, że wyrok Sądu Okręgowego w S. został wydany z rażącym naruszeniem prawa procesowego, które miało oczywisty wpływ na treść finalnego rozstrzygnięcia. Dlatego też należało orzec jak w sentencji. W ponownym postępowaniu Sąd Okręgowy dokona stosownych zmian w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego skazanemu oraz rozważy wpływ tej zmiany na wymiar kary.